

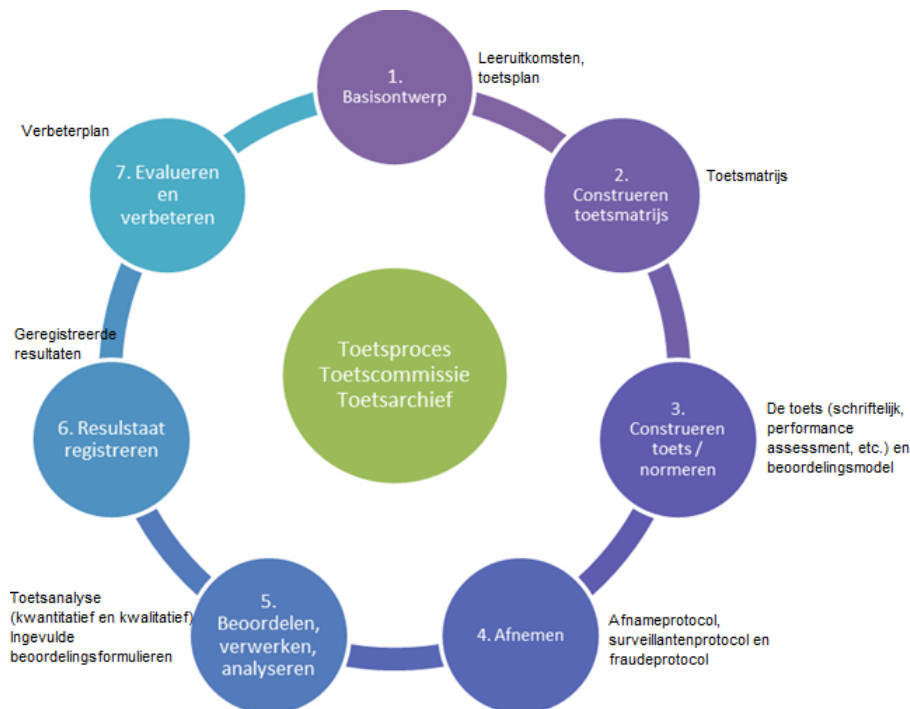
Toetsbekwaamheid BKE – twee toetsvormen

september 2019

De Basiskwalificatie Examinering heeft als doel de hbo-toetspraktijk te versterken. Een belangrijk aspect in die toetspraktijk is het gesprek over toetsing: het vragen/ geven van feedback, het uitwisselen van ervaringen/ expertise en het samen beoordelen. De BKE is bij voorkeur een teamgericht proces waarin individuele docenten gecertificeerd worden. Voor de BKE wordt een individuele analyse en reflectie gevraagd op twee verschillende toetsvormen (toetsdossiers) binnen de opleiding.

Je bent BKE-toetsbekwaam als je:

1. Op systematische wijze een bijdrage levert aan het ontwerpen, beoordelen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van toetsen. Kortom, je werkt volgens de landelijk vastgestelde [toetscyclus](#). Dit doe je bij voorkeur in teamverband.
2. Kunt verantwoorden dat je toets zo valide, betrouwbaar en transparant mogelijk is en voorziet in een leer- en feedbackfunctie. Dit zijn de [kwaliteitseisen](#) die de HvA stelt aan een (deel)tentamen¹. Dit doe je individueel.

Figuur 1: Toetscyclus met bijbehorende producten

Criterion	Omschrijving
Validiteit	De toets meet wat daadwerkelijk gemeten moet worden.
Betrouwbaarheid	De toets levert in dezelfde omstandigheden dezelfde resultaten op.
Transparantie	Er is helderheid over inhoud en proces voor alle betrokkenen.
Leerfunctie en Feedbackfunctie	De toets geeft inzicht in de studievoortgang en is motiverend voor het verdere leerproces.

Tabel 1: HvA kwaliteitscriteria voor toetsen

¹ In het HvA toetsbeleid wordt het begrip '(deel)tentamen' gehanteerd voor allerlei toetsvormen. Voor de leesbaarheid hanteren we in dit document het begrip 'toets'.

Het samenstellen van beide toetsdossiers met de kritische reflectie daarop

In een toetsdossier toon je aan hoe je de toetscyclus hebt doorlopen en leg je verantwoording af over de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en leer- en feedbackfunctie van het tentamen. Ga volgens onderstaande stappen te werk. Stappen 2, 3 en 4 worden per toetsvorm uitgewerkt.

Stap 1: Selecteer de toetsen

Selecteer twee verschillende toets(vorm)en die je (eventueel samen met collega's) hebt uitgevoerd, geanalyseerd en geëvalueerd en waaraan je een bijdrage hebt geleverd met betrekking tot het ontwerp en de verbetering van de toetscyclus.

Stap 2: Voeg voor iedere stap uit de toetscyclus bewijs toe in je toetsdossiers

Per toets vul je de checklist (bijlage 1) in en geef je aan welke documenten je hebt gemaakt (of gebruikt) bij het doorlopen van de toetscyclus. Deze documenten neem je op in het toetsdossier. Beschrijf daarbij de plaats van de toets in het toetsprogramma.

Stap 3: Analyseer de toets: verantwoording van de kwaliteit van de toets

Per toets analyseer je, onderbouwd vanuit literatuur, in welke mate de toets voldoet aan de volgende criteria:

criterium	Omschrijving
Validiteit	De toets meet wat daadwerkelijk gemeten moet worden.
Betrouwbaarheid	De toets levert in dezelfde omstandigheden dezelfde resultaten op.
Transparantie	Er is helderheid over inhoud en proces voor alle betrokkenen.
Leerfunctie en Feedbackfunctie	De toets geeft inzicht in de studievoortgang en is motiverend voor het verdere leerproces.

Tabel 1: HvA kwaliteitscriteria voor toetsen

Stap 4: Verbeteren van de toets

Per toets stel je vanuit de analyse een kritische reflectie op met de volgende onderdelen:

- Benoem twee sterke punten van de toets en licht dit toe
- Werk twee verbetervoorstellen uit die logisch volgen uit de analyse. Geef daarbij aan wat je doelen zijn, hoe je dat wilt realiseren en met wie, werk de verbeteringen volgens het SMART principe uit.

Stap 5: Aanleveren compleet BKE dossier

Maak één bestand en geef het de naam:

'Verantwoording_BKE toetsbekwaamheid_achternaamvoornaam'. Dit bestand bestaat uit een:

- voorblad met je naam, opleiding, domein en datum
- analyse en kritische reflectie op toetsvorm 1 en 2, inclusief checklist toetsdossier (indicatie 2*2000 woorden)

Maak een ZIP-bestand van alle bestanden uit de opdracht (inclusief bijlages), zorg ervoor dat alle documenten waarnaar je verwijst in de checklist opgenomen zijn. Ga op de [DLWO](#) naar de BKE-SKE pagina. Upload de bestanden in de dropbox.

Aanbevolen literatuur:

- Bruijns, V. & Kok, M. (2014). [leidraad](#) HvA Toetsen en beoordelen; Amsterdam, HvA.
- HvA (2018); [Score Website](#); Amsterdam, HvA. (inclusief de BKE zelfstudiemodules).
- Hoofdstuk/onderdeel toetsen en beoordelen uit het eigen opleidingsplan.

Een door de certificeringscommissie aangewezen beoordelaar beoordeelt je kritische reflectie op beide toetsdossiers aan de hand van onderstaand beoordelingsformulier.

Beoordelingsformulier:

Kandidaat BKE certificering:		
Datum beoordeling:		
Beoordelaar:		
Beslisregels		
Voldoet geheel of in grote mate aan de criteria		BKE-certificering volgt
Eén of meer criteria zijn niet aan de maat		Aanvullende opdracht of herkansing
Algemene toelichting op het oordeel:		

Voorwaarden	voldaan / nog niet voldaan
De verantwoording heeft de gevraagde structuur en omvang. De checklist is gebruikt en volledig ingevuld.	

Criterium	toelichting
Kritische reflectie beide toetsdossiers (zie hierna voor verdere toelichting):	
a) Analyse van de toetsen Er is onderbouwd in welke mate beide toetsen: <ul style="list-style-type: none"> • valide • betrouwbaar • transparant zijn en voldoen aan de <ul style="list-style-type: none"> • leer- en feedbackfunctie 	
b) Sterke punten benoemd en Verbetervoorstellen: Volgen logisch uit de analyse. Zijn concreet uitgewerkt, onderbouwd, realistisch en uitvoerbaar. De eigen rol is duidelijk.	
c) Heeft de toetscyclus volledig doorlopen Daar waar geen document is toegevoegd is een toelichting aanwezig.	
Algeheel oordeel kritische reflectie beide toetsdossiers	

Toelichting de kandidaat verantwoordt:

-in welke mate beide toetsen valide, betrouwbaar, transparant zijn en voldoen aan de leer- en feedbackfunctie

Het is *onmogelijk* om alle aspecten van validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en leer-feedbackfunctie (=de kwaliteitseisen van toetsen) hier te noemen. Deze variëren immers per toetsvorm. Van de kandidaat verwachten we dat hij/zij *die* aspecten beschrijft die bepalend zijn voor de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en leer-/feedbackfunctie van de aangeleverde toetsen in het toetsdossier.

Kwaliteitseis:	Uitwerking en Toelichting
Validiteit De toets meet wat daadwerkelijk gemeten moet worden.	De toets sluit qua inhoud en niveau aan bij het opleidingsonderdeel (hulpmiddel: toetsmatrijs) De toetsvorm sluit aan bij de te behalen leerdoelen. De beoordelingscriteria zijn herleidbaar naar de leerdoelen. De opdrachten en beoordelingscriteria zijn representatief voor het vereiste niveau Je analyseert op heldere en consistente wijze de onderlinge samenhang tussen leerdoelen, toetsmatrijs en toetsvragen/opdracht. Pas de voor jou relevante begrippen toe. Je toont aan dat het 4-ogen principe is toegepast bij het maken van de toets.
Betrouwbaarheid De toets levert onder dezelfde omstandigheden dezelfde resultaten op.	De beoordelingscriteria en - cesuur zijn expliciet, eenduidig en helder. De examinatoren werken volgens het principe van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid: verschillende examinatoren komen tot een gelijkwaardig oordeel. De omstandigheden waaronder de toets wordt afgenomen zijn voor alle studenten gelijk. De eisen t.a.v. de toets of opdracht zijn voor alle studenten gelijk Er is voldoende tijd beschikbaar om de toets te maken (student)/te beoordelen (examinator). Je toont aan dat de wijze waarop je het beoordelingsmodel, de normering, de beoordeling en de toetsresultaten hebt uitgewerkt, heeft bijgedragen aan de betrouwbaarheid van de toets. Pas de voor jou relevante begrippen toe. Je toont aan dat het 4-ogen principe is toegepast bij het ontwikkelen van het beoordelingsmodel en de daadwerkelijke beoordeling en vaststelling van de resultaten.
Transparantie Helderheid over inhoud en proces.	Studenten zijn in het voorgaande onderwijs voorbereid om de toets volgens de gestelde eisen uit te voeren. Je toont aan dat alle betrokkenen (docent, student en medewerker toetsorganisatie) eenduidig en tijdig zijn geïnformeerd over alle onderdelen van de toetscyclus. Alle betrokkenen bij de toets beschikken vooraf over alle relevante informatie, zowel inhoudelijk als procedureel. Dit is vastgelegd in handleiding, toetsinstructie, beoordelingsprotocollen.
Leer- en feedback functie De toets geeft inzicht in de studievoortgang en is motiverend voor het verdere leerproces.	Vanuit het perspectief van de student: Je beschrijft de wijze waarop je feedback hebt georganiseerd voor de studenten (voorafgaand en) na afloop van de toets. Vanuit het perspectief van de docent: Je toont aan in hoeverre het gegeven onderwijs en de toets op elkaar aansluiten. Je gebruikt hierbij de analyse van de toetsresultaten en de studentevaluatie.

Bijlage 1: Checklist toetsdossier (stap 2)

Geselecteerde toets:			
Naam onderwijseenheid:			
Aantal studiepunten:			
Plaats in studieprogramma:			
Slagingspercentage 1 ^e gelegenheid:			
Slagingspercentage 2 ^e gelegenheid:			
Slagingspercentage totaal:			
Ik heb:	Ja / nee / n.v.t.	Met wie (indien van toepassing)	Titel / nr. document in toetsdossier (indien van toepassing)
het HvA toetsafname protocol gebruikt			n.v.t.
gecontroleerd dat het taalgebruik in toets overeenstemt met de fase van de opleiding			n.v.t.
gecontroleerd dat de toets in correct Nederlands opgesteld is			n.v.t.
een toetsvorm bepaald die het beste aansluit bij de leerdoelen en het toetsprogramma			
op basis van de toetsmatrijs de toets gemaakt			
een instructie gemaakt voor de student als inleiding op de toets			
een beoordelingsmodel gemaakt: sleutel, antwoordmodel, criteria, weging			
de normering bepaald; cesuur / cijferbepaling			
een instructie gemaakt voor de surveillant t.b.v. de afname van de toets			
de gemaakte toets beoordeeld			
de toetsresultaten geanalyseerd en zo nodig het beoordelingsmodel bijgesteld			
de studentevaluatie van de toets geanalyseerd			

De vetgedrukte onderdelen uit de checklist, zijn de documenten in een toetsdossier.

Een studiehandleiding/modulehandleiding kan voor meerdere onderdelen uit de checklist als bewijs dienen. Geef in dat geval in de checklist bij het betreffende onderdeel aan, welke pagina uit de handleiding van toepassing is.

Vermeld in de checklist de bestandsnaam en/of het nummer van elk document, zodat het makkelijk terug te vinden is in het dossier.